

Verg. *Aen.* II 550-558

hoc dicens altaria ad ipsa trementem 550
traxit et in multo lapsantem sanguine nati,
implicuitque comam laeva, dextraque coruscum
extulit ac lateri capulo tenuis abdidit ensem.
haec finis Priami fatorum, hic exitus illum
sorte tulit Troiam incensam et prolapsa videntem 555
Pergama, tot quondam populis terrisque superbum
regnatorem Asiae. iacet ingens litore truncus,
avulsimumque umeris caput et sine nomine corpus.

Seru. ad *Aen.* II 506 FORSITAN ET PRIAMI FUERINT QUAE FATA REQUIRAS [...] de morte autem Priami varie lectum est. alii dicunt, quod a Pyrrho in domo quidem sua captus est, sed ad tumulum Achillis tractus occisusque est iuxta Sigeum promunturium [...] alii vero quod iuxta Hercei Iovis aram extinctus sit, dicunt: unde Lucanus <IX 979> Herceas, monstrator ait, non respicis aras? et hanc opinionem plene Vergilius sequitur: licet etiam illam praelibet, ut suo indicabimus loco. **ad v. 557** IACET INGENS LITORE TRUNCUS Pompei tangit historiam, cum 'ingens' dicit, non 'magnus'. quod autem dicit 'litore' illud, ut supra <506> diximus, respicit, quod in Pacuvii tragoedia continetur.

Vell. Pat. II 53,3

Hic post tres consulatus et totidem triumphos domitumque terrarum orbem sanctissimi atque praestantissimi viri in id evecti, super quod ascendi non potest, duodesagesimum annum agentis pridie natalem ipsius vitae fuit exitus, in tantum in illo viro a se discordante fortuna, ut cui modo ad victoriam terra defuerat, deesset ad sepulturam.

Lucan. VIII 692-711

ultima Lageae stirpis perituraque proles,
degener incestae sceptris cessure sorori,
cum tibi sacrato Macedon servetur in antro
et regum cineres extracto monte quiescant, 695
cum Ptolemaeorum manes seriemque pudendam
pyramides claudant indignaque Mausolea,
litora Pompeium feriunt, truncusque vadosis
huc illuc iactatur aquis. adeone molesta
totum cura fuit socero servare cadauer? 700
hac Fortuna fide Magni tam prospera fata
pertulit, hac illum summo de culmine rerum
morte petit cladesque omnis exegit in uno
saeva die quibus innumeros tot praestitit annos,
Pompeiusque fuit qui numquam mixta videret 705
laeta malis, felix nullo turbante deorum
et nullo parcente miser; semel inpulit illum
dilata Fortuna manu. pulsatur harenis,
carpitur in scopulis hausto per volnera fluctu,
ludibrium pelagi, nullaque manente figura 710
una nota est Magno capitis iactura revolsi.

Verg. Aen. II 241s., 496-505

o patria, o divum domus Ilium et incluta bello
moenia Dardanidum!

non sic, aggeribus ruptis cum spumeus amnis
exiit oppositasque evicit gurgite moles,
fertur in arva furens cumulo camposque per omnis
cum stabulis armenta trahit. vidi ipse furem
caede Neoptolemum geminosque in limine Atridas, 500
vidi Hecubam centumque nurus Priamumque per aras
sanguine foedantem quos ipse sacraverat ignis.
quinquaginta illi thalami, spes tanta nepotum,
barbarico postes auro spoliisque superbi
procubuere; tenent Danaï qua deficit ignis. 505

Enn. Andromacha XXVII,87-94 Jocelyn (apud Cic. Tusc. III 44-45)

o pater, o patria, o Priami domus,
saeptum altisono cardine templum.
vidi ego te adstante ope barbarica,
tectis caelatis laqueatis, 90
auro ebore instructam regifice.

45. o poetam egregium. quamquam ab his cantoribus Euphorionis contemnitur. sentit omnia
repentina et necopinata esse graviora. exaggeratis igitur regiis opibus, quae videbantur sempiternae
fore, quid adiungit?

haec omnia vidi inflammari, 92
Priamo vi vitam evitari,
Iovis aram sanguine turpari.

Eur. Tr. 481-483

καὶ τὸν φυτουργὸν Πρίαμον οὐκ ἄλλων πάρα
κλύουσ' ἔκλαυσα, τοῖσδε δ' εἶδον ὄμμασιν
αὐτὴ κατασφαγέντ' ἐφ' ἑρκείῳ πυρᾷ

Hom. Il. VI 244

πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο